

Ramöverenskommelse mellan Region Skåne och Skånes kommuner gällande fyra målgrupper inom området psykisk hälsa

Förslag till beslut

Ordförande föreslår att utbildningsnämnden beslutar

att anta bilagd ramöverenskommelse mellan Region Skåne och Skånes kommuner gällande fyra målgrupper inom området psykisk hälsa

Sammanfattning

Ramöverenskommelse gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa och ramöverenskommelse gällande personer med missbruks- och beroendeproblematik har reviderats gemensamt av Region Skåne och Skånes Kommuner och sammanförts till en gemensam ramöverenskommelse där även samverkan gällande barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet inkluderats.

Ramöverenskommelsen gäller från och med 2021-06-01 och tills vidare med 18 månader uppsägningstid. Skånes Kommuner har vid sitt möte den 2021-02-05 rekommenderat de skånska kommunerna att ingå denna överenskommelse med Region Skåne.

Underlag för beslutet

- Tjänsteskrivelse 2021-05-11
- Ramöverenskommelse gällande fyra målgrupper inom området psykisk hälsa, Region Skåne och Skånes kommuner

Ärendet

Bakgrund

2021-05-11

Diarienummer

UN 2021/0612

Regioner och kommuner är enligt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL, (16 kap 3 §) och Socialtjänstlagen, SoL, (5 kap 1d, 8a, 9a §§) skyldiga att ha överenskommelser om samarbete för vissa målgrupper. Dessa målgrupper är:

1. personer med psykisk funktionsnedsättning
2. personer som missbrukar alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel, dopningsmedel eller spel om pengar, och
3. barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Region Skåne och kommunerna i Skåne har sedan 2013 ramöverenskommelse gällande personer med psykisk funktionsnedsättning samt barn och ungdom som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa och sedan 2015 ramöverenskommelse gällande personer med missbruks- och beroendeproblematik. Dessa ramöverenskommelser har nu reviderats gemensamt av Region Skåne och Skånes Kommuner och sammanförts till en gemensam ramöverenskommelse där även samverkan gällande barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet inkluderats.

Den fjärde aktuella målgruppen är barn upp till 18 år som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa eller psykisk funktionsnedsättning. För denna målgrupp finns inget lagkrav på att ingå överenskommelser men 2013 när ramöverenskommelsen, som inkluderar målgruppen ingicks, fanns incitament via den statliga satsningen PRIO psykisk ohälsa att målgruppen skulle ingå. Region Skåne och Skånes Kommuner ser ingen anledning att i denna överenskommelse exkludera målgruppen.

Ramöverenskommelsen fastställer parternas gemensamma avsikt att bedriva och utveckla samarbete för att bättre tillgodose behovet av vård, stöd och behandling för målgrupperna. Samarbete ska ske med individen i centrum.

Ramöverenskommelsen kommer att vara en bilaga till Hälso- och sjukvårdsavtalet vilket omfattar ansvarsfördelningen inom de områden där de skånska kommunerna och Region Skåne har ett delat hälso- och sjukvårdsansvar.

Regional samverkansgrupp psykiatri, en partssammansatt grupp som utsetts av Region Skåne och Skånes Kommuner och som även har representation från brukar- och anhörigorganisationer, har utgjort referensgrupp i arbetet. I denna grupp representeras Lund av en verksamhetschef.

2021-05-11

Diarienummer

UN 2021/0612

Ambitionen vid revideringen har varit att göra ramöverenskommelsen mer användarvänlig samt att spegla de förändringar i lagstiftningar som skett under de senaste åren. Till exempel inkluderas personer med missbruk och beroende av spel om pengar i denna överenskommelse.

Att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa är en viktig del av samarbetet. Förebyggande arbete innebär inte endast att undvika framtida sjuklighet, utan även att undvika att ett tillstånd försämras.

I arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och främja psykisk hälsa ingår även att arbeta med somatisk hälsa och levnadsvanor för målgrupperna.

Ramöverenskommelsen gäller från och med 2021-06-01 och tills vidare med 18 månader uppsägningstid. Skånes Kommuner har vid sitt möte den 2021-02-05 rekommenderat de skånska kommunerna att ingå denna överenskommelse med Region Skåne. Beslut i samtliga skånska kommuner förväntas därefter ske inom de närmsta månaderna.

Ramöverenskommelsen ska ligga till grund för lokala eller delregionala överenskommelser. För Lund kommer detta till skillnad från den tidigare överenskommelsen från år 2013 ske delregionalt.

Delregional samverkan i Mellersta Skåne

Socialförvaltningen i Lund har på uppdrag av övriga kommuner och regionala verksamheter under år 2020 utrett intresset av en stärkt delregional samverkansstruktur inom området psykisk hälsa samt andra samverkansformer, inom i första hand, Individ- och familjeomsorgen (IFO). Utredningen har presenterats för alla kommuner samt för de regionala verksamheterna. Beslut har fattats att en organisation ska byggas upp under år 2021.

Ett av huvudsyftena för den delregionala samverkansstrukturen har varit att konkretisera samverkan – från informationsmöten till utvecklande av verksamhet som ger ett mervärde för invånare i mellersta Skåne. Under år 2021 är huvudaktiviteten att skapa en gemensam lokal samverkansöverenskommelse som gäller hela området som utgår från Ramöverenskommelse gällande fyra målgrupper inom området psykisk hälsa. I förarbetet till detta arbete kommer en inventering i alla kommuner genomföras. I arbetet med den delregionala samverkansöverenskommelsen ska aktiviteter/insatser prioriteras utifrån behov men också utifrån de områden som berörs av särskilt riktade statsbidrag. En delregional styr-/samrådsgrupp håller på att konstitueras med ansvar för att ta fram en lokal samverkansöverenskommelse samt följa hur samverkan fungerar i delregionen.

2021-05-11

Diarienummer

UN 2021/0612

Finansiering av samverkansstrukturen samt delar av de insatser som behöver utvecklas inom området sker genom särskilt riktade statsbidrag som ska stärka samverkan mellan kommun och region inom tre prioriterade områden som definierats mellan SKR och regeringen:

- Insatser för att skapa goda förutsättningar för samverkan för personer med samsjuklighet
- Patienter och brukare som aktiva medskapare av vården och omsorgen – en mer personcentrerad vård och omsorg
- Ett stärkt suicidpreventivt arbete

Beredning

Ärendet har beretts i samråd med utbildningsdirektören och aktuella tjänstemän på utbildningsförvaltningen.

Barnets bästa

Ramöverenskommelsen omfattar barn och det beskrivs att barnets bästa ska bedömas och beaktas vid alla beslut som rör barnet. Barnet är en bärare av rättigheter, inte enbart en mottagare av insatser. Utöver lagstiftning som uttrycker dessa rättigheter samt föreskrifter, allmänna råd och handböcker som konkretiserar rättigheterna krävs ett barnrättsbaserat synsätt. Detta innebär att barnet erkänns, respekteras och skyddas som rättighetsbärare med en individuell personlighet, egna behov och intressen, samt personlig integritet. Barn kan inte ses isolerade från sina föräldrar. Att de vuxna får bästa möjliga stöd ligger också i barnets intresse. Vid intressekonflikt har barnets intresse företräde.

Enligt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL (2017:30, 5 kap 7 §), är hälso- och sjukvården skyldiga att särskilt beakta minderåriga barns behov av information, råd och stöd om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning eller har ett missbruk av alkohol, annat beroendeframkallande medel eller spel om pengar. Socialtjänsten har ansvar genom socialtjänstlagen (SoL 5 kap 1 §) för att barn får en trygg uppväxt samt att arbeta förebyggande. I detta ligger en viktig uppgift i att både upptäcka och stödja barn som anhöriga när föräldrar har missbruk/beroende, psykisk ohälsa eller andra allvarliga svårigheter som kan påverka föräldraskapet och barns hälsa och utveckling

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser då det inte innebär en förskjutning i ansvar utan revideringen speglar de förändringar i lagstiftningar som skett under de senaste åren. Förutom skyldighet i lag att ha en överenskommelse inom tre av de fyra målgrupperna är det ett

2021-05-11

Diarienummer

UN 2021/0612

grundkrav att ha en överenskommelse med regionen för att kunna ta del av riktade statsbidrag för år 2022.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Socialnämnden

För kännedom: